

SEKCIJA O VARSTVU OKOLJA

Skrajni čas za saniranje razmer

Ne v kuhinji, v stranišču se vidi čistost hiše

Nekako tako mi zveni v ušesih ta ljudska modrost, ki se mi meša z razpravami na sekciji o varstvu okolja v Zalogu. Kajti najnižja nadmorska višina Zaloga v razmeroma ravni in obsežni ljubljanski kotlini, ob sotočju treh nekdanjih rek — Lepotice, Ljubljanice, Save in Kamniške Bistrice, daje Zalogu in njeni okolici naravno položaj ljubljanskega odcejevalnika. In kar sem iz Ljubljane pričrtila in prikaplja, za Ljubljano ni več nevarno. Če pridamo še dejstvo, da v razmeroma slabo prevetreni ljubljanski kotlini prihaja v večini zahodni in jugozahodni vetrovi, je naša občina in še zlasti Zalog z okolico tudi s tega stališča najprimernejša lokacija za odvetranje ljubljanskih onesnaževalcev zraka. Prav gotovo je tu prvi vzrok, da se je v Zalogu nagneto toliko onesnaževalcev. Ze stari ljudski gradbenik bi na takem mestu postavil stranišče. In tudi Ljubljana ga je. In vsako mesto ga ima.

Seveda pa se tako kot hiše, gostilne ali hoteli tudi mesta med seboj razlikujejo po svoji čistosti. Treba jim je le pogledati v stranišče in ne v kuhinjo.

SLAVKO GERLICA

Prvo uro letošnje koledarske pomladi so se v OŠ Adolfa Jakhla zbrali krajanji krajevnih skupnosti Zalog, Zadobrova-Sneberje, Novo Polje in Polje ter drugih KS, ki so želeli sodelovati v sekciji o varstvu okolja in ekologiji, sklicali sta jo OK SZDL in krajevna konferenca SZDL Zalog.

Sekcija je bila ena od oblik razprave o osnutku dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986—2000, vodil jo je predsednik občinskega komiteja ZK Pavle Vindišar. Najže kar na začetku ugotovimo, da je sekcija polno izpolnila svoj namen in korigirala nadaljnji razvoj vzhodnega območja Ljubljane glede čistejšega, bolj zdravega okolja in možnosti za življenje. Hkrati so krajanji opozorili tudi na druge žgoče probleme, ki jih bo treba obdelati in jih vnesti v srednjeročni načrt razvoja občine, nekatere pa tudi v razvojne načrte krajevnih skupnosti Zalog. Postavili pa so tudi vrsto zahtevnih vsebinskih vprašanj, na katera bo mogoče odgovoriti le po dodatni strokovni analizi. Eno takih je: Ali je Zalog ob današnjih razmerah sploh sposoben prenesti še večjo poselitve? Skoz vsa razprava pa je vela ugotovitev, da ta kot ves vzhodni del Ljubljane ne prenese niti najmanjšega povečanja onesnaževanja.

Založani so, razumljivo, opozorili na izjemno koncentracijo onesnaževalcev okolja prav v njihovi krajevni skupnosti. Ljubljanska kanalizacija se končuje v Zalogu in je še vedno brez čistilne naprave. Predelava živalskih ostankov iz slovenskih klanic je tudi v Zalogu, vendar je

delovna organizacija KOTO na sekciji edina dobila priznanje za trud in prizadevanje pri saniranju razmer. Novi bio filter bo Zalogu in okolici odvzel del nezno-snega smrada. Ostajajo pa še drugi onesnaževalci: Emona, Perutnina, Plinska postaja, Petrol, Saturnus, Arbo, železnica z največjo slovensko ranžirno postajo in močnim nočnim hrupom ter tovarna postaja s čistilnico živinskih vagonov. Nekateri od njih so se odzvali vabilu krajevnih skupnosti pri skupnem iskanju poti za zboljšanje razmer, drugi se na zahteve krajanov poživljajo. Slednji imajo podporo tudi v odnosu Ljubljane z nenehnim odlaganje začetka gradnje čistilne naprave ob koncu ljubljanske kanalizacije. Predstavnik sosednje KS Vevče-Zg. Kašelj je kot podoben primer navedel Petrol, ki ima skladišče na njihovem območju in ki, ne meneč se za zahteve krajevnih skupnosti, želi še razširiti in povečati skladišče goriv.

Zato so Založani in udeleženci sekcije iz drugih krajevnih skupnosti menili, da je onesnaževalcev zraka in vode kot tudi ustvarjalcev hrupa v vzhodnem delu Ljubljane dovolj in da je nastopil čas za načrtno strokovno in javno saniranje razmer. Prav tako so menili o močninski toplotni in o predlogu v osnutku Ljubljana 2000, da bi le dva km vzhodneje

od današnje zgradili še novo. Nikjer v Ljubljani, še najmanj pa ob že obstoječi, ne bi smeli graditi nove toplotne, dokler ne bo sanirana sedanja. Šele ob zadovoljivi sanaciji — vendar ne z visokim dimnikom in pošiljanjem pepela in žvepla sosedom — se v Ljubljani lahko pogovarjamo o lokaciji za novo toplotno.

Predstavnik KS Zadobrova-Sneberje so podprli zahtevo po sanaciji razmer v naši občini, pridali pa so še zahtevo po večji skrbi za pokrajinski park Zajčja dolina, da se čimprej pridobi čimveč površin v družbeno lastnino in da se v njem lahko vzpostavi varovalni režim, kot je to v drugih parkovnih gozdovih Ljubljane.

Predstavnik Novega Polja pa so še posebej usmerili pozornost na problem divjih poti in cest, ki nastajajo na poljih in na trasi Poti spominov in tovarništva na vzhodnem delu industrijske cone, ki tostran železnice nima urejene najkrajše naravne povezave z Novim Poljem in drugimi kraji ob njem. Ne le z mopedi in osebnimi avtomobili, celo z največjimi tovornjaki si soferji čez PST in poljanarajo bližnjice. To je star problem, neresen, ker čaka na rešitev z vzhodno obvoznico. Ker pa ta do leta 2000 najbrž ne bo narejena, bo le treba stvari vzeti prej v roke in jih sanirati z občinskimi srednjeročnimi načrti, ob tem pa videti tudi Snebersko in Šmartinsko cesto ter smrtno nevarna križišča na Zadobrovske cesti.

S. GERLICA

Pomladni pozdrav stanovalcem Ljubljane

Izredno dolgo in mrzlo zimo smo preživeli večinoma v svojih bivalnih okoljih. Iz stanovanj smo se pričeli odganjati zimsko odvečnost. Znotraj smo že čisti.

Za dobro počutje pa ni važno samo lepo urejeno stanovanje. Važno je tudi kaj je onkraj našega praga. Po tem nas sodijo tudi tujci, ki prihajajo v Ljubljano.

In zunaj se preradi spremenimo v ravnodušne. Mislimo, da je okolje naših bivališč nekaj, kar ne pripada nam, nekaj, za kar nismo odgovorni. To pa ne drži povsem. Še kako smo odgovorni. Vedno manj bo sredstev iz državnih virov. Tudi sami bomo morali kaj prispevati k urejenosti našega okolja. Če bi radi doživeli lepo, zeleno in sončno pomlad, ne odlašajte s čiščenjem zimskih navlake okoli svojih bivališč. Vse, kar je med časom odnesel veter z balkonov in teras, kar je do sedaj prekrival sneg, se je pokazalo kot nelep navlak ob naših stanovanjih. Vse to čimprej poberte in odnesite v smetnjake. Verjemite, živeli boste lažje, lepše in srečneje. Vaš kraj bo postal lepši.

Samo na ta način, da poleg svojega stanovanja počistimo tudi okolje svojega doma, bo postala Ljubljana privlačnejša in lepša.

Premalo skrbimo za vzgojo mladine glede varovanja okolja. Mladina preskače in prehodi vse parke in zelene površine, opažamo, da so grmovnice obloščene, drevesa pa poškodovana. Starši in prostovoljci, opozarjajte mladino, da so drevesa, grmi in trava za nas vse, da lažje dihamo in lepše živimo. Otroci naj se gibljejo le na za to določenih prostorih in igriščih. Naj ne plezajo po dreveju in naj se ne gugaljo po vejah. Tudi bojovniške igre s palicami naj opustijo. Če bi si vsak otrok vzel samo eno šibo, bi grmovi kmalu zmanjkali, ker je v naših soseskah več otrok kot grmov. Za odnašanje vej z grmov forsitij v vaze pa so najbolj vnete nekatere žene, ki pozimi ljubijo rumeno barvo. Naj si te žene sedaj spomladit ogledajo ogolodane grme, pa bodo mogoče v bodoče opustile krajo našega parkovnega in vrtnega rasilinja.

Ker pa imate turistično-olepševalno ali hortikulturno društvo, naj člani prevzamejo patronat nad posamezniki predelati javnih nasadov. Vzdržujte in čistite ter sekmujte med seboj, kdo bo vzgojil lepše cvetje. V nasprotnem primeru je društvo brez pomena.

Mogoče bi letos poskusili drugače kot doslej. Ne sadite na javnih zelenicah pod svojimi okni ničesar. Sajenje prepustite Rasti, ker s takim sajenjem parcelo razdrobimo in porušimo celoten koncept zasaditve. Individualizacija v parkih v Ljubljani ni dovoljena, še manj pa je dovoljena trganje cvetja, lomljenje vej in hoja prek urejenih parkovnih površin.

Priporočljivo je tudi ob suhem vremenu pregrabiti vse trate, da se uničijo mah in odmrli deli, ki jih bo letos verjetno več zaradi hude zime. Vendar tega ne delajte v premokrem vremenu, da ne poškodujete ruše. Kar bosta nagrabili, spravite na kupe. Verjetno bo za odvoz poskrbel KS. Obrezovanja se pa ne lotite sami. Ne prenačajte se. Resnične pozebe bo verjetno manj, kot je videti na prvi pogled. Počakajte z rezjo rjavih vej, da ne poškodujete oblike grmov ali dreves. Počakajte, da bodo veje odgnale nove poganjke. Rjavo listje in odmrle dele boste odstranili po ozeblitvi, rasiline pa bodo obdržale svojo obliko in živle naprej.

Z večjo ljubeznijo do narave v novo pomlad!

HORTIKULTURNO DRUŠTVO LJUBLJANA MATICA Ljubljana, Miklošičeva 4-1

Ustanovitelj in izdajatelj je občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana Moste-Polje.

Predsednik izdajateljskega sveta je Marija Fedran, podpredsednik pa Milan Pritekelj.

Glasilo urejajo: Slavko Gerlica (glavni, odgovorni in tehnični urednik), Jelka Hrženjak, Darja Juvan, Božo Košutnik, Janko Kramžar, Marija Lukežič, Franc Mandeljc, Cveto Pavlin, Marko Roth in Mile Štinec. Izhaja tritedensko v 24.000 izvodih.

Rokopisov ne vračamo. Objavljene prispevke honoriramo po pravilniku, izplačujemo jih prek žiro računov ali blagajne uredništva. Izplačila zapadejo v 60 dneh po objavi.

Uredništvo in uprava: Ob Ljubljani 42, tel. 447-817, žiro račun pri SDK Ljubljana 50103-678-48022. OK SZDL Ljubljana Moste-Polje. Naša skupnost. Tisk: tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Kopitarjeva 2. Časopis prejema vse družine v občini brezplačno na domove.

ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV

Odvoz kosovnih odpadkov v naši občini bo letos potekal po že ustaljenem načinu dvakrat mesečno, tj. prvi in tretji torek v mesecu po predhodnem telefonskem, pisnem ali osebnem naročilu tozdu Javna higiena Ljubljana, Povšetova 6, tel. št. 316-382.

Ob javljanju je potrebno sporočiti mesto, kjer so kosovni odpadki deponirani, in približno količino. Storitve opravi tozdu Javna higiena za vse, ki jim tudi sicer odvažna odpadke, brezplačno.

Da bi pred odvozom lahko po seznamu naročnikov izdelali najracionalnejšo pot odvoza, bo tozdu upošteval pozive, prispele do petku pred dnevom odvoza.

Po predhodnem pozivu bo tozdu Javna higiena letos v naši občini odvažal kosovne odpadke naslednje dni:

2. in 16. aprila
7. in 21. maja
4. in 18. junija
3. in 17. julija
6. in 20. avgusta
3. in 17. septembra
8. in 22. oktobra

Istovrstno obveščamo uporabnike, da v odvoz kosovnih gospodinj-skih odpadkov ne spada odvoz razsutega gradbenega in drugega materiala. Odvoz te-tega lahko naročite pri tozdu Javna higiena, vendar je to potrebno dodatno plačati. Tak razsut material lahko tudi sami odpeljete na centralno odlagalnišče ob Cesti dveh cesarjev.

DUŠAN PIRC

Dežurna lista veterinarjev za april 1985

Popoldansko dežurstvo od 14. do 21. ure (razen nedelj in praznikov)

Od 30. marca do 6. aprila Jože Štrus, tel. 772-402
od 6. do 13. aprila Zvone Cigoj, tel. 374-654
od 13. do 20. aprila Andrej Oberstar, tel. 647-127
od 20. do 27. aprila Jože Štrus
od 27. aprila do 4. maja Janez Zajc, tel. 483-311
od 4. do 11. maja Zvone Cigoj.

Nočno dežurstvo od 21. do 7. ure — opravljajo po istem razporedu dni Jože Štrus, Jože Tomičič, tel. 59-494, Andrej Oberstar, France Briški, tel. 570-043, Bogdan Jerše, tel. 262-076 in Zvone Cigoj.

Celodnevno in nočno dežurstvo ob nedeljah in praznikih opravlja veterinar, ki je v občini dežuren v delovnih dneh popoldne.

Veterinarski zavod Ljubljana Ljubljana-Polje

Oddelek za zdravstveno varstvo živali

PISMA BRALCEV

Odločil sem se, da napišem nekaj započin iz moje okolišice, ko ljudje samovoljno kolikcijo zemljo SLP za obdelovanje zase. Tako je oddelani travnik od pokopališča v Štepanji vasi do novozgrajenega doma za ostarele. Lani so načeli z nabrežje Gruberjevega kanala pri novem mostu ob Kajuhovi cesti. V zadnjih dneh so pričeli ograjevati travnik ob tej cesti. Vse te vrtove ograjujejo z mrežasto visoko ograjo ali z živo mejo, dovažajo zemljo, zastavljajo zidne barake... Načelo vsega tega počenja je — tudi po količini: Kdar prej pride! Ali je vse to početje dovoljeno s strani odgovornih organov (KS, občina, vodna skupnost), oziroma od organov, ki so odgovorni za premoženje SLP? Najbrž pa je neopravičeno in po mojem tudi kaznivo vsaj prilaščanje družbenega premoženja.

Sprajam se, kako dolgo bo to še trajalo in do kam bo to šlo. Ali nam bo odvzeta še tista skromna zelena površina, ki je ostala sredi tako goste naseljenosti? Teh primerov pa je na Kodeljevem vse več in na več krajih. Sodim, da velja takšno početje nujno preprečiti in ga zaječiti v normalne okvire prek organiziranega društva. Dokler pa tega ni, se mora vse to spraviti v prejšnje stanje. To moje mišljenje podpira večina občanov, ki se z njimi pogovarjamo o tem pojavu. Vsi se čudijo, kje so naše inspekcije, ki bi morale preprečiti to samovoljno početje. Kakor mi je znano, so ta pojav obravnavali tudi že na sestankih delegacij KS, toda brez uspeha. Torej moramo javno spregovoriti v našem glasilu tako o njem kot o stališčih odgovornih do tega pojava in problema.

VINKO KOPRIVEC

Ribiči in očiščevalna akcija

Ribiška družina Vevče vsako leto aprila organizira očiščevalno akcijo vseh bregov voda in okolja v svojem okolišu. S tem se vključuje v očiščevalno akcijo za čisto in zeleno Ljubljano.

Letos bo očiščevalna akcija, ki je za člane RD Vevče obvezna, 13. aprila, ob slabem vremenu pa 20. aprila. Z delom bodo pričeli ob 7. uri in bodo delali do 12. ure.

Zbrali se bodo po skupinah, kot je to že v navadi: Moste — stara tržnica, Vevče — gasilski dom Vevče, Zalog — pri zaloškem mostu, Sostro — pri zadnji avtobusni postaji.

Pridite pred 7. uro, odhod z zbirališča je že ob 7. uri!

Vabljeni so tudi drugi občani, da se udeležijo očiščevalne akcije. Vsi v akcijo za lepše in varnejše okolje!

Ribiška družina Vevče — komisija za varstvo voda

MALI NAGRADNI PROMETNI KVIZ SPV

Pravilni odgovori prejšnjega kviza so: C, C, B. V uredništvo je do dogovorjenega roka prispelo 16 pravilnih rešitev. Z zbranimi smo dobili zmagovalca, to je IVAN ZRIMŠEK, Vevška c. 3, 61260 Ljubljana-Polje. Nagrado lahko prejme na uredništvu Naše skupnosti.

NOVA VPRAŠANJA

1. KAKO MORA BITI PONOČI ALI OB ZMANJŠANI VIDLJIVOSTI OZNAČEN TOVOR NA OSEBNEM AVTOMOBILU? ČE SEGA VEČ KOT 1 m ČEZ ZADNJI DEL VOZILA?
A s tablo kvadratne oblike, pobarvano s poševnimi trakovi oranžne in bele barve
B z rdečo snovjo, ki odseva svetlobo in rdečo lučjo
C z varnostnim trikotnikom.
2. ALI LAHKO VOZIMO V OSEBNEM AVTOMOBILU TOVOR, KI ONEMOGOČA ZAPRETI POKROV PRILJAZNIKA?
A da
B ne
C lahko, vendar moramo pokrov primerno pritrditi za karoserijo.
3. ALI LAHKO NA PRILJAZNIKU, KI JE PRITRJEJEN NA STREHO OSEBNEGA AVTOMOBILA, VOZIMO TOVOR NE GLEDE NA NJEGOVO TEŽO?
A ne, teža je določena s tovarniško dokumentacijo
B lahko pod pogojem, da tovor ne sega čez rob vozila
C vozimo lahko tovor do 10 kg teže.

Pravilni odgovor obkrožite in na dopisnici odpošljite na naslov: Uredništvo Naše skupnosti, Ob Ljubljani 42/II, najkasneje do 16. aprila 1985. Dobitnika nagradne ZRAČNE TLAČILKE bomo izžrebali in objavili v naslednji številki Naše skupnosti.

1. vprašanje			2. vprašanje			3. vprašanje		
A	B	C	A	B	C	A	B	C

Naše okolje

Mostovi, kanali

Človek nenehno ustvarja v pripravi, da bo njegovo delo rodilo sadove, koristne za njega in za okolico. Vendar ni tako.

Letni skupščini ribiške družine Vevče februarja letos bi lahko rekli »problemska skupščina«, kajti generalna točka dnevnega reda je bila seznanitev članov s projektom zavoda za izgradnjo Ljubljane — (ali mestne skupščine?) o gradnji mostu prek Ljubljane na Fužinah in o »potencialni tragediji« — gradnji odtočnega kanala, ki naj bi bil med grad-

njo speljan v to lepo vodo. Seveda se članstvo s tem ne strinja in meni, da to ni samo problem ribiške družine, marveč vse okolice, ki bo ob nesmi-selem projektu prav gotovo ogrožena.

Že tako sumljivo uporabnost zraka in vode skušamo potemtakem pripraviti do tistih meja, ko ne bo ne enega ne drugega več moč uporabljati za življe-

nje. Zaradi gradnje novega mostu pa je predvideno rušenje redkega primera naše dediščine, ki je spomeniško zaščiten, in sicer most ob fužinskem gradu.

Prepričani smo, da je moč tudi tokrat — kot že tolikokrat — najti rešitev, čeprav sam poskus priprave na to dejanje priča o nevezanosti tistih, ki o tem odločajo.

ZLATO ZAJŠEK

Bralci, dopisniki in raznašalci Naše skupnosti

Sporočamo, da bo Naša skupnost izšla 24. aprila, 5. maja, 5. in 26. junija in tako naprej.